

KATALIKAS.

Nedėlinis laikraštis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 3

CHICAGO ILL. 19 d. Sausio (January) 1899 m.

Metas I.

Nedėlinis kalendorius.

- SAUSIS, 1899.
- 10 K. Kanuto, Enriko, V. ir K.
 - 20 P. Pabijono ir Sebestijono.
 - 21 S. Agnieszkos Panos ir Kan.
 - 22 N. Vincento ir Anostaziaus.
 - 23 P. Susiziedavimo Ss.M. P. Szv.
 - 24 N. Timotejaus Vyskupo ir K.
 - 25 S. Atsivertimas Sz. Povilo.

Nepamirškite „Kataliko“ Redystės adresą, kurs yra po No. 3258 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Žodžiai Teisybės.

Vyskupo K. Niedzialkowsko, rektorius Peterburgo dvasios akademijos.

Labai tankei raszo ir sako apie tą, kad Bažnyčia Katalikizska rodo katalikams blėdingas knygas ir laikrascezius, iszaiszkina jų blėdingumą dėl tikėjimo ir dorybės, uždraudžia tokias knygas ir tokius laikrascezius spaudinti, skaityti ir prie savės laikyti. Isz to gimsta du klausimai: ar Bažnyčia Katalikizska gerai daro, ar tur tiesa teip daryti? Idant ant pirmo klausimo atsakyti, gana yra atminti sau sekanczias aplinkybės arba teisybės: a) žinomas yra daiktas, kad dėl gyvenimo, sveikatos ir atsakanczio auginimo kokios nors esybės, neatbutinai reikalinga yra vartuoti tik tai, kas dėl tos esybės yra geru ir naudingo, o saugoties to viso, kas yra blėdingu; toks pasiėlgimas natbutinai reikalingas yra kaip dėl kuno, teip ir dėl duszios. Nes valgiu duszes yra teisybe, laimė ir dorybė, todėl žmogus, kurs rupinasi apie sveikatą savo duszios, tur rupintis tik tai apie tai kas veda prie dorybės, teisybės ir amžinos laimės, o isz visu pajėgu saugotis visokios biaurybės ir neteisybės. O kas nežino, kad knygos ir laikrasceziai prieszingi Szv. tikėjimui, o teipgi melagingi ir vedanti prie paleistuvystės, tur buti atmesti ir isznaikinti b) žinoms yra dalikas, kad knyga padaro didelę įtekmę ant duszios ir szirdies žmogaus c) žinomas yra dalikas, kad dėl supratimo ir atradimo melagystės ir klaidu kokio nors mokslu, reik tą mokslą gerai žinoti. Teipgi ner mažiausio abejojimo, kad labai mažai yra žmonių teip gerai pažinusių mokslą szv. tikėjimo, idant galėtu suprasti melagingus darodimus prieszinikų szvento katalikizsko tikėjimo ir platintoju nedorybių. Daugumas mūsų žmonių ar tai isz tinginystės, ar tai isz stokos laiko, ar isz kitos priezasties neturi tiek supratimo ir pažinimo įstatu Dievo ir Bažnyczios, kad tankei užslėptas melagystės galėtu pamatyti ir už jas kariauti. Jeigu kas nemokantis vartotu szaudyklę ar kardą, o norėtu kariauti su ne-

prieteliu gerai iszpratusiu, tai ner abejojimo, kad tas neprietelius perdurtu jį. Knygas ir laikrasceziai prieszingi tikėjimui ir dorybei yra kaip szaudyklės rankuose velnio, kurs žmogų, aizskiai ir gerai nesuprantanti teisybių Dievo, perdurs ir užmuzz, netiktai dalikuose tikėjimo, bet ir dalikuose istorijos, daktarizsku ir kitokiu mokslu. Tą koznias gal užtemyti, kad tik tai specialistai gal atrasti klaidą arba melagystes ir tokias atmesti. Ar mes atdrandame gražiausiai ir puikiausiai parazytu visokiu apgarsinimu apie visokias gyduokles ir visokius gyditojus. Bet jeigu gerai neisimokinai daktarizskų mokslu, tai ar žinosi kokios tenai gydiklos yra geros, o kur melagyste? Todėl ir tu žmogau, jeigu neisimokinai gerai teisybių Dievo, kaip galėsi suprasti žabangus neprietelių teisybės ir tu žabangu isisaugoti? Reik dar atminti apie silpnumą žmogaus, kurs teip palankus yra prie blogo ir kurs teip paklusnus pagundimams, o su tokia tinginyste kovoja su visokiais blogais pageidimais. V. Jezus žinodams jogei mes teip esame silpni, liepė maldauti Tėvo dangiszkojo, idant mus sergėtu nu pagundinimų ir gelbėtu nuo pikto. Argi nekvaulumas butu, jeigu mes žinodami apie savo silpnuma, mažai to, kad nesisaugotum pagundinimų, bet dar patis, skaitidami netikras knygas ir laikrascezius, listum į žabangus velnio.

Apsvarstęs tą visą, man rodos, kad lengvai suprasime dėlko Bažnyčia uždraudžia visiems skaityti knygas ir laikrascezius prieszingus tikėjimui ir dorybei. Bažnyčia tur tiesą, žino kaip žmogus lengvai gal patrotyti tikėjimą, teisybę ir dorybę. Bažnyčia kaipo geriausi ir iszmintingiausi motina, norėdama apsaugoti savo kudikius nuo žabangu, ragindama prie pažinimo teisybių Dievo ir kovos su baisiais pageidimais, rodo kokios knygos ir kokie laikrasceziai yra blėdingi ir tokias uždraudžia skaityti. Rasztas szv. sako: kas mili pavojus pragaisz ant amžiu. To iszmintingio pamokinimo nenor klausyti valnamaniai ir jie tai iszrandą visokius užmetinėjimus. Tankiausiai jie užmetinėja, kad Bažnyčia katalikizska prieszinga yra liusybei, bet kaip žmogui reikalinga, idant jis galėtu daryti gerai. Bet kokią naudą turės žmonija, jeigu bus pavelti daryti blogai? Isz kasdieninio gyvenimo žinome, kad vagis ir visoki piktadėjai norėtu liusybės, kuri nedarytu periskadu jų užnamime. Jeigu norėtum teip suprasti, tai nereik ant szios pasaulės jokios valdzios, nei jokios teisdarystės, nes valdzia ir teisdaryste uždraudžia daryti blogai ir per tą prieszingą yra liusybei daryti blogai.

Isz tuo aizskai galema yra suprasti, kad liusybe yra naudinga ir reikalinga, bet tik tai idant žmonės galėtu daryti gerai, o netikusei butu liusybei, kuri pavelti žmogui pildyti baurus darbus, skriausti kitus ir tt. Jeigu nesiprieszina liusybei, kad valdzios uždraudžia pardavinėti blėdingus gerimus ir valgius, kad už geležiniu

kroteliu užrakino piktadėjus, tai kodėl gal buti prieszingu, kad Bažnyčia uždraudžia nekurias knygas ir laikrascezius, kurie platina melagystes, paleistuvystės, kurie iszpleszė baurus darbus, skriausti kitus ir tt. Jeigu nesiprieszina liusybei, kad valdzios uždraudžia pardavinėti blėdingus gerimus ir valgius, kad už geležiniu

kad vienas laiko tą už gerą, į ką tikia, taigi isz noro liusybės ir noro daryti kas man patinka. Taigi ir girtuoklis ta pati sako, kad jis už savo pinigų gal gerti ir jam nieks negali užginti, vienok žmones paniekina tokia girtuokli; kartais iszmeta isz namų ir neprima į savo draugystes. Pabaiga bus.

Katalikizskos Žinios.

Katalikizski reikalai ant Kubos; Havanos vyskupas atsiszaukė į katalikus, kad dētu privatiszkas aukas ant užlankymo Bažnyczios, nes užjėmus Amerikonams salą, kurie pagal savo konstitucijos nesikiša į bažnyczinius reikalus neigi jos szelpia materijalizskai, Bažnyčia ant Kubos turės but užlankoma isz privatiszkų aukų. Havanoj bažnyczios yra gana pasiturenczios, bet už miesto yra labai vargingas užsilaikymas. Tame atsiszaukime užmina teiposgi vyskupas, kad yra laukiamas apasztalizskas delegatas.

Arcivyskupas Ireland ir Vyskupas Mc Donnell isz Brooklyn'o iszvažiavo į Europą. Arcivyskupas turės pasiimatyti su Popieziumi, ir duoti savo pažvalgas kaslink pilipinieczių.

„Mano vuskupystės dalykai stovė gana gerai,“ tarė Arcivyskupas, „galiu keletą mėnesių užsilikti Europoje be jokios pragaiszties dėl mano vuskupystės katalikų“.

Vyskupas Spalding isz Peoria, Ill. vieszėjo pas senatoriu Vance Vaszingtonė, buvo cze apart jo rektorius katalikizsko universiteto Mgr. Conaty ir daug kitų katalikų, kurie yra gerai atsižymėję ant katalikizskos dirvos Suvienytose Valstijose.

Spėjimai, patarles, priezodžiai, juokai.

Kas yra raudonas po smerczio? Boba isz ratų, ratams lengviaus. Szunis loja, laukei neszia; ant kvaילו klausymo nėra atsakymo. Gaidys tavęs nepabaidys. Ką beveiki pane Noreiki. Kada barankomis snigo, vaikai per naktis nemigo.

NUO REDYSTES.

Temykit visi! Daejo į KATALIKO redystę žinios, kad neprasyti kolektoriui renka prenumeratą už mus laikraštį, mes neatsakome, jei kokiam sukeziui įkiszite pinigų, mes tik turime keturis kolektorius ant Chicagos, kurių pavardės cze zemiaus paduodame, pas juos galite nzsiraszyti KATALIKO ir už jį užsimokėti arba staczei į KATALIKO Redystę ateiti, kuri yra po No. 3258 S. Morgan str. arba vėl pas Dr. J. M. Stupnickį galite atlikti visus reikalus.

- J. Dykaviczia, 4737 S. Paulina st.
- J. Andriuszis, 876 34 st.
- J. Ostrauskis, 3239 S. Morgan st.
- J. Armonas, 4614 Atlantic st.
- VI. Gedbut, Box 510, Spring Valley, Ill.

Szitas paveikslas aizskai mums parodo, malonus skaitytojei, kokias pasekmes atnesza skaitimas gerų ir katalikizskų knygu: Dievo Aniolas Sargas isz žmogaus džiaugias, įkvepia į jo protą ir szirdį gerus norus ir palinksminimus, saugsta jį nuo visokių pavojų ir teip pasibaigus žmogaus amžiu, nuvedžia jį prie dangaus vartų.

Svetimi Balsai.

Maskoliszi laikrasceziai o Adomas Mickeviczia.

Ką raszo maskoliszi laikrascezei apie A. Mickovyczių? nors trumpai paduodame apie nekurių italpa: ir teip „Sin Oteczestva“ apraszo A. Mickevicziaus biografiją (gyvatą) ir priskaito jį prie geriausių poetų. „Novosti“ perbėga visas aplinkybes, kurios poetui buvo naudingos ir nenaudingos. „Ruski Vied.“ paszvenčia Mickevicziaus atminezei du dideliu feljetonu, kuriuose autorius Mickevyczių deda ant vienos svarstyklės su Szekspiru ir Goethe.

Bemažo ko visi didesnieji dienieji Peterburgo laikrascezei patalpino, nors vieni mažesnius kiti didesnius straipsnius ant szimmetinių sukaktuvių Adomo Mickevicziaus. „Nov. Vr.“ teip raszo: atidengimas Mickevycziaus paminklo Varszavoje padarė didelį įspudį tarp visų ir laikrascezei labai prielankiai raszo apie įkvėptąjį giesmininką ir užkviczia Lenkus, užmirszus

praiteuosius atsitikimus, rizties į vieną rysį vienybės ir santaikos tarp tų dviejų giminaiczių slovėnizskų tautų, kuriuodvieju barnei teip džiugina nedraugus Slovėnų.

„Pet. Vied.“ raszo: „visi slovėnai čma dalyvumą apvaikszeziojime tautiszkos szventės Mickevycziaus, o netiktai visi slovenai, bet ir visa civilizuo-ta pasaulė, nes Adomas Mickevyczius tarsi nepaprasta žvaigždė apszvieczia ne tik paprastą vietą užima tarp poezijos žvaigždžių visuomenės — žmonijos. Yra vardai, kurie iszreiszkia visos tautos karakterių (įgymį). Vardai tokiu genijų isz karto paženkliną tokius supratimus apie idealizską iszgalėjimą atsakanczios tautos ir kokią ta tauta užima vietą tarp žmonijos. Tokeis yra vardai Puzskino dėl Russijos, Schiller'io dėl Vokieczių, Byron'o dėl Anglikų, Hugo dėl Prancuzų todėl pat ir Mickevycziaus dėl Lenkų.“ Toliaus tas pats laikrasztis sako: „jis yra tautiszku poetu visos žmonijos, kaipo

įkvėptasis giesmininkas gamtos, meilės, skausmo ir vilties. Tegul buna vardas lenkizsko poeto zenklu susitaikinimo dviejų didelių slovėnizskų tautų. Tegul jautrumas anos garbios valandos, kad užmirszė apie barnius tiedvi tauti į vieną didelę tautą, buna žvaigždžia, szvieczianezia susitaikinimui juodvieju—Russijos ir Lenkijos.

Tegul ana žvaigždė giedrai szvieczia virszan paminklo, kurio atidengimą szvendieną iszkilmingai Varszava apvaikszezioja.“

„Birzev. Vied.“ teip protauja: „Neseniai įsteigtas paminklas Muravjevui Vilniuje. Paskalos vaikszeziojo, kad ketino buti įsteigtas paminklas Suvorovui Varszavoje, tuotarpu pastatytas tapo paminklas Mickevycziui isz tautiszskų aukų. Beabejonės Mickevyczius nebūvo Maskolijos draugu, nebuvo pagaliaus prieteliuimi vyrų, kurie Mickevyczių gerbė ir užsistojo už jį, per tat Maskolija pasitiki kad susiartinimas dviejų tautu yra netoli“.

Aptieka
NSKIO,
CHICAGO.
iems Lietuviams,
szifkorczių nuo
teip-gi sluncziu
fo.
lasi visi gydyklai
ki ir Europeizski,
icinos, visoki gu-
isokios ligos yra
os, Ant aptiekos
czius, antlanko il-
paszaukimo, kaip
Teipgi atsilanko
Pana M. Doviatt,
ka. Par telefoną
pareikalauti dak-
mus ligonio.
laisykus ir apra-
luodu rodas ir pri-
Raszant ir noriat
įdėti markę už du
tsakymo.
ARDS 709.

ZEI
ABROZAI,
Ū, VEZI-
ZIAUSIOS
ZOSLAN-
NES LO-
E VIETA

li
ILLINOIS.
HOUSE.
WSKI
KEE AVE.

atikrinkite jog mes
us už visus kitus

cash money ir ant
sinių iszmoszeszių.

S,
IR
ALMIERIUS
ena ir nakti.
ter street
CHICAGO, ILL.

mieste.
CHICAGO, ILL.

A,
JAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

